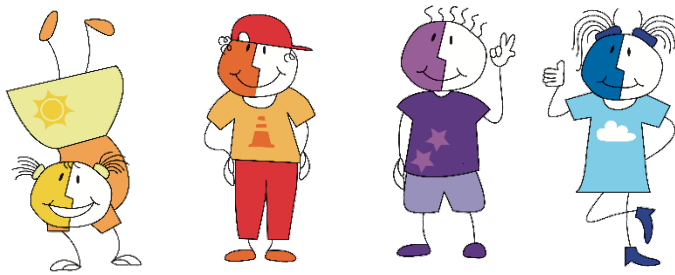

Anti-pestprotocol

PBS

Onze school is een SWPBS (Schoolwide Positive Behavior Support) school waar het schoolteam samen met ouders en leerlingen werken aan een positief schoolklimaat. Toch komt pesten helaas ook bij ons voor. Het is een probleem en we willen dat serieus aanpakken. Er is een groep 'kartrekkers' aangewezen, het zogenoemde PBS-team, die het voortouw nemen in de voortgang en verspreiding van PBS in en rond de school.

Antipestcoördinator

Op school hebben wij een antipestcoördinator. Dit is *Annelies Loeff-Haenen*. De directie zorgt samen met de antipestcoördinator ervoor dat leerkrachten, ouders en leerlingen weten wie op school het aanspreekpunt pesten is en wie het antipestbeleid coördineert.

De coördinator heeft de volgende taken:

- voorkomen van pesten binnen onze school.
- medeverantwoordelijk voor beleidsplan sociaal emotionele ontwikkeling en sociale veiligheid binnen de school
- is verantwoordelijk voor het antipestbeleid binnen de school. Houdt zicht op bericht- en wetgeving.
- is er verantwoordelijk voor dat alle direct betrokken partijen kennis hebben van het antipestprotocol
- adviseren directie
- jaarlijks in gesprek met PBS team. Het PBS team houdt het onderwerp levend binnen het team
- voor leerlingen, ouders/verzorgers en collega's aanspreekpunt voor alles wat te maken heeft met 'pesten' en vinger aan de pols houden tijdens trajecten die worden uitgezet
- heeft zicht op de veiligheidsbeleving, incidenten en risico's

In de Wet Veiligheid op school wordt ook de vertrouwenspersoon genoemd. Het is niet verplicht om één persoon beide taken te laten doen, het mag wel. Onze school heeft ervoor gekozen om beide taken bij dezelfde medewerker onder te brengen. Niet alleen omdat vergelijkbare taken en verantwoordelijkheden al bij verschillende bestaande functionarissen liggen, maar ook

vanwege mogelijke taakconflicten (bijvoorbeeld wanneer concrete acties genomen moeten worden vanuit coördinerende taken bij een pestprobleem. Hier worden vaak anderen bij betrokken).

Doel

Alle kinderen voelen zich op onze school veilig, gezien, gekend en geliefd.

De school werkt vanuit heldere gedragsverwachtingen.

Pesten en plagen

Ook op een veilige school kun je te veel plagen, vervelende grapjes maken of een begin van pesten nooit helemaal uitsluiten. Pesten komt helaas overal voor. Ook op school worden kinderen gepest om uiteenlopende redenen. Binnen de school tolereren we pesten niet. Door het nemen van allerlei preventieve maatregelen proberen we zoveel mogelijk problemen te voorkomen. In dit antipestprotocol wordt beschreven hoe te handelen als er melding wordt gemaakt door ouders of kinderen of geconstateerd wordt door leerkrachten, antipest coördinator en /of begeleiders. Als team en school kunnen we samen met de kinderen en de ouders ervoor zorgen dat het niet tot langdurig pesten komt. We willen ingrijpen in pestsituaties.

De begrippen plagen en pesten worden regelmatig door elkaar gebruikt. Toch bestaat er een duidelijk verschil. Pesten is iets anders dan plagen. Plagen is minder negatief, vaak kortdurend en tijdelijk. Bij plagen kun je zelf iets terugdoen, het is op gelijke hoogte, je kunt er soms zelfs wel om lachen. Plagen zie je vaak bij mensen die elkaar wel mogen. Bij pesten kan iemand zich niet verweren, is het langdurig en terugkerend. Bovendien is er bij pesten sprake van machtsuitoefening tegenover een machteloos slachtoffer. De dader heeft de intentie om het slachtoffer te beschadigen. Het gedrag van de dader is (be)dreigend. Het pesten gebeurt meestal niet openbaar. Het is daarom moeilijk te constateren en vaak merk je het pas als het al een tijdje aan de gang is. Het is van belang dat alle betrokkenen pesten als bedreiging voor een veilige omgeving zien en dat ze bereid zijn dit te willen voorkomen en bestrijden, zodat op school een veilig klimaat ontstaat. Een middel hiervoor is dit protocol. We vinden het belangrijk dat kinderen zich veilig voelen op school en daarom volgt er een actie op pestgedrag.

De betrokkenen

- Het gepeste kind
- De pester
- De klasgenoten
- De school/de leerkracht/ antipest coördinator
- De ouder(s)/verzorger(s)

Wij gebruiken een Vijfsporenaanpak van Bob van der Meer om het pesten aan te pakken. Deze aanpak richt zich op alle betrokken partijen: het gepeste kind, de pester(s), de klasgenoten en de school/leerkracht en de ouder(s)/verzorger(s).

De vijf sporen zijn:

1. Steun bieden aan het kind dat gepest wordt
 - *Luisteren naar wat er gebeurd is.*
 - *Het probleem serieus nemen.*
 - *Samen op zoek gaan naar mogelijke oplossingen*
 - *Samen met het kind werken aan die oplossingen*
 - *Indien nodig deskundige hulp van buiten inschakelen (weerbaarheidstraining, etc.)*
 - *Zorgen voor vervolggesprekken*
2. Steun bieden aan het kind dat zelf pest
 - *Met kind bespreken wat pesten voor een ander betekent*
 - *Het kind helpen zijn relaties met andere kinderen te verbeteren*
 - *Zorgen dat het kind zich veilig voelt en uitleggen wat jij als leerkracht /antipest coördinator daaraan gaat doen*
 - *Grenzen stellen en die consequent handhaven*
 - *Het kind helpen zich aan regels en afspraken te houden*
 - *Zorgen voor vervolggesprekken*
3. De ouders van het gepeste, pestende kind steunen en de ouders van de middengroep (indien noodzakelijk) informeren
 - *Ouders die zich zorgen maken serieus nemen*
 - *Ouders informeren over peestsituaties, over pesten en over manieren om pesten aan te pakken en te voorkomen*
 - *Ouders niets beloven, enkel uitspreken dat je als school je uiterste best gaat doen. Dus eerlijk, duidelijk en realistisch zijn.*
 - *Indien nodig ouders doorverwijzen naar deskundige hulp*
4. Mobiliseren van de zwijgende middengroep
 - *Met kinderen in de groep praten over het pesten en hun eigen rol daarin*
 - *Extra aandacht voor groepsvorming*
 - *Bespreken hoe je een helper kunt zijn*
 - *Oplossingsgericht groepsgesprek*
 - *Steungroep-aanpak*
5. Als school verantwoordelijkheid nemen/professionalisering leerkrachten.

- * *De school neemt nadrukkelijk stelling tegen het pesten en ontwikkelt een duidelijk beleid*
- * *De school zorgt dat alle medewerkers voldoende bekend zijn met pesten in het algemeen en in staat zijn het pesten in de eigen groep te herkennen en aan te pakken.*

Onze aanpak

Op onze school willen we een klimaat scheppen waarin het mogelijk is dat de pester zelf zijn gedrag verandert met hulp van anderen. We willen ook dat de meelopers zich bewust zijn van hun gedrag en dat begrijpen en aanpakken en dat de gepeste leerling ook het gedrag kan veranderen. We brengen dit op de volgende manier in de praktijk:

- Preventief

Door een methodische aanpak. We gebruiken hiervoor de methodiek van School Wide Positive Behaviour Support (SWPBS).

- School- en klassenregels: de gedragsverwachtingen

De kinderen krijgen lessen in goed gedrag. Dit zijn onze wekelijkse PBS lessen. De gedragsverwachtingen worden helder aan kinderen geleerd door de leerkracht. Dit gaat volgens een afgesproken en vastgestelde methodiek. Deze gedragsverwachtingen gaan over omgaan met elkaar op school en in de klas worden met de kinderen besproken. Nieuwe gedragsverwachtingen worden toegevoegd als dat nodig mocht zijn. De verwachtingen hangen binnen de school op zichtbare plekken. Via de website, schoolapp en informatieavond worden de ouders op de hoogte gebracht van PBS, het antipestprotocol en de naam van de antipestcoördinator. De antipestcoördinator evalueert periodiek met de IB-er de impact en grootte van het pesten op school en onderneemt actie als er signalen zijn van pesten.

- Signalering

De leerkracht heeft in het signaleren van pestgedrag een belangrijke rol. Door (kring) gesprekken en observaties worden signalen opgevangen en zo nodig worden de ouders persoonlijk ingelicht, dus niet via mail of telefoon. Ook ouders die zich zorgen maken over pesten, nemen we serieus. De kinderen weten dat ze altijd naar de leerkracht/ antipest coördinator toe kunnen gaan.

Signaalkaart/poster pesten: de 6 pest alerts, voor ieder teamlid te vinden op de Onedrive (Team> CSV>Signaalkaart) zit in iedere groepsmap:

1. Let op signaalgedragingen
2. Kijk naar rol-vastheid (is het altijd dezelfde die 'plaagt' en altijd dezelfde die moet incasseren)
3. Afwijkend gedrag als het gaat over internet-activiteiten

4. Er is geen schuldgevoel of verzoening
5. Het is fysiek grensoverschrijdend
6. Herhaald plagen is pesten

- Plan van aanpak

Voor deze stap is veel tijd nodig om gericht te observeren en gesprekken te voeren. Het observeren kan door de antipestcoördinator gedaan worden.

- * Het gepeste kind:

Wie? Sinds wanneer? Heeft het pesten een voorgeschiedenis? Wat is de ernst van de pesterijen? Welke vorm? Aard van de pesterijen? Reacties van het gepeste kind?

- * De pester

Wie? Sinds wanneer? Ernst van pesterijen? Welke vorm? Waar? Wanneer? Wat is het voor een kind?

- * De groep

Op welke momenten doet het gedrag zich voor? Hoe is de sfeer, is deze veranderd? Samenstelling van de groep? Hoe reageren de kinderen op elkaar? Leiderschap? Zijn de regels en afspraken duidelijk? Relatie groep en leerkracht?

- * De leerkracht

Positie? Relatie met andere teamleden? Al of niet bekend probleem? Al interventies geprobeerd?

- * De ouders

Is er onderling contact tussen ouders? Is er voldoende openheid om pesten te bespreken? Is er bereidheid tot inzet om het probleem aan te pakken?

- Plan van actie:

- Steungroep-aanpak

1: *Gesprek met de gepeste leerling*

De leerkracht/ antipest coördinator gaat in gesprek met de gepeste leerling. Het gaat in dit gesprek om het effect van het pesten op de gepeste leerling. Wat zijn zijn gevoelens?

Ook wordt de te volgens stappen met de gepeste leerling besproken.

De leerling geeft aan welke leerlingen hij graag in de volgende stap in de steungroep wil hebben.

2: Het gesprek met de steungroep

Uitgenodigd worden de pester(s), de meelopers en ook leerlingen van wie men een positieve groepsinvloed kan verwachten. De gepeste leerling is niet aanwezig bij dit gesprek. De groep bestaat uit ongeveer acht leerlingen.

3: Het probleem wordt uitgelegd en er wordt een beroep gedaan op het inlevingsvermogen

In het gesprek legt de leerkracht /antipest coördinator het probleem uit. Hij legt uit dat er een leerling is die zich erg ongelukkig voelt en dat de kinderen uit de steungroep een belangrijke bijdrage kunnen leveren om het kind in kwestie te helpen. Er wordt niet beschuldigd in het gesprek, er krijgt ook niemand straf. De leerkracht/ antipest coördinator maakt duidelijk dat hij de kinderen van de steungroep hard nodig heeft en dat ze hem goed kunnen helpen.

4: De verantwoordelijkheid wordt gedeeld.

De leerkracht/ antipestcoördinator vertelt dat iedere deelnemer er verantwoordelijk voor is dat anderen zich prettig en veilig voelen. De steungroep is bij elkaar geroepen om te helpen het probleem op te lossen.

5: Er wordt gevraagd naar ideeën van elk groepslid

De leerkracht / antipest coördinator vraagt iedere deelnemer van de steungroep om na te denken over een manier om het pesten te stoppen en het voor het gepeste kind weer zo aangenaam mogelijk te maken.

6: Het wordt aan de groep overgelaten

De kinderen gaan nu aan het werk. Ze krijgen gelegenheid en tijd om hun goede voornemens uit te voeren. De leerkracht/ antipest coördinator spreekt wel af dat hij hen na één of twee weken weer zal spreken.

7: Gesprek met ieder afzonderlijk na één of twee weken

De leerkracht/ antipest coördinator vraagt aan alle leerlingen van de steungroep afzonderlijk inclusief de gepeste leerling of er iets is verbeterd. Misschien zijn niet alle voornemens geslaagd, maar het belangrijkste is dat het pesten is gestopt.

8. Belonen

Ga met de hele groep 'vieren', waardoor het groepsproces verbeterd en de groepsidentiteit versterkt wordt dmv energizers.

- Tips voor het gepeste kind

- * Bijhouden logboek en moment met mentor/ouder plannen om dit, liefst wekelijks, even te bespreken. In het logboek worden juist die momenten beschreven wat goed ging (Kletsboek M. Jansen; voorbeeldexemplaar op school aanwezig)
- * Weerbaarheidstraining
- * Regie geven, stimuleren om kind zelf met oplossingen te laten komen
- Uitvoeren van het plan

Het maken van duidelijke afspraken, samen met de kinderen (en indien nodig ook ouders). Elk kind dient zich hieraan te houden. Het is ook van belang te bespreken, hoe er wordt gereageerd wanneer de afgesproken regels worden overtreden.

Aanpak op groepsniveau:

Korte termijn	Lange termijn
Duidelijke afspraken	Voorlezen boeken (thema pesten)
Sociogram	Kringgesprekken
Klassenopstelling wijzigen	Sociale vaardigheden aanleren
Positieve eigenschappen kind en groep belichten	Positieve eigenschappen kind en groep belichten
Gesprek pester(s)	Inzet school/unitadventures
Gesprek met ouders	

Als pester niet stopt...

Protocol grensoverschrijdend gedrag wordt in werking gesteld

- Evaluatie

Je gaat met betrokkenen kijken wat er wel en niet goed ging. Welke onderdelen hadden effect? Welke onderdelen niet en welke oorzaken liggen hieraan ten grondslag? Welke leerpunten zijn er voor de toekomst?

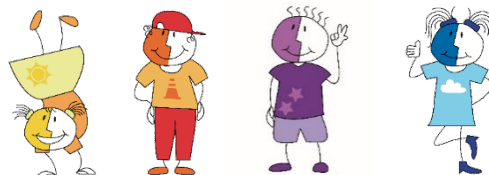
Implementatie

Het is van belang, dat er binnen het onderwijs aandacht is voor de omgang met elkaar. Regelmatig moet dit bekeken en bespreekbaar gemaakt worden.

Regelmatig met leerlingen in gesprek hierover blijven is een noodzaak. Elk jaar moeten de leerlingen van leerjaar 6 t/m 8 ZIEN invullen, m.b.t. leer -en leefklimaat en sociale vaardigheden. De leerkrachten van leerjaar 1 t/m 8 vullen 2x per jaar de leerkrachtvragenlijst in.

Incidentenregistratie:

Welke incidenten en welke locatie worden genoteerd in een map die bij directie ligt. De antipestcoördinator bespreekt jaarlijks de incidentenregistratie met directie.

Datum	Wie	Betrokkenen	Welk incident? *	Waar? *	Naam melder

Welk incident? *

(Eventueel alleen nummer invullen is voldoende)

1. Fysiek geweld
2. Grof taalgebruik
3. Pesten
4. Vandalisme
5. Bedreigingen
6. Seksuele intimidatie/misbruik

Waar? *

(Locatie op het speelplein)

1. Zandbak
2. Speelberg
3. Panna-veldjes
4. Tuin
5. Picknicktafel
6. Overig